

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGANAL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și insertiunile se plătesc înainte.

Meseriile și plugăritul.

S'a amintit mai de multe-ori în coloanele revistei noastre „*Bunul Economist*“, că multe sunt isvoarele de câștig ale plugarului și multe sunt ocupațiunile pe cari le poate întreprinde în lunile acelea, pe când nu este ocupat cu lucrul câmpului, și dela cari plugarul nu ar avea numai câștig material, ci și moral.

Fără îndoială putem afirma, că fiecare sat are trebuință cel puțin de un ferar, cojocar, bărdaș, cismar, măsar ș. a. Sunt însă la sate destui economi cari, din cauză că au puțină moșie, abia o duc de pe o zi pe alta. Dacă acești economi ar ști vre-o meserie, cât de bine s'ar ajuta! În timp de iarnă și peste tot după-ce sfîrșesc lucrările de pe câmp, astfel de oameni s'ar da cu totul meseriei lor, lucrând, câștigând și astfel ar putea să ducă o viață cu mult mai tîgnită. În multe case sunt d. e.: moș, tată, 2—3 feciori. Peste vară toți acestia au destul de lucru; iarna însă, adese 5 și mai multe luni întregi lucrul dela casă îl poate isprăvi unul singur.

De aici urmează un rău mare, care aduce cu sine și alte multe rele, anume: lipsa de lucru naște uritul; acesta trage pe cel cuprins de el la cărcimă, la joc de cărți și alte petreceri, de unde beutura de rachiu sau cel puțin pipa ori țigarea nu poate lipsi.

La toate aceste rele omul le-ar putea ușor pune capăt știind lucra cu ciocanul, cu barda, cu sfredelul, cu sula, cu acul și alte unelte folositoare.

Și cum se întemplantă cu cei mai în vîrstă, tot așa și cu tineretul. Feciorii, cari sunt mulți în fiecare sat, îndată ce înserează, apucă pe la șezători, unde

petrec în cea mai desăvîrșită nelucrare în timp de câte 5—6 ciasuri în fiecare noapte, dar țigarea nici aici nu lipsește. Credem că cele mai sus pomenite sunt adevărate, deși nu ne fac nici o cinste, nici câștig nu ne aduce, dimpotrivă numai pierdere. De aceea ni-se impune a afla mijloacele prin care s'ar putea ridica și plugarul nostru la o stare mai bună, ear de altă parte și pentru a ne scăpa de acest rău, care s'a încuibat în toate satele românești.

Mijlocul cel mai potrivit pentru a pune stavilă acestor neajunsuri este: a împreuna plugăritul cu câte o meserie, cum bună-oară încep deja prin satele mai apropiate de grașe și pe unde meseria începe a fi apreciată cu mult mai mult, ca mai înainte. Cărturarii nostri să nu întârzie cu sfatul și economii să caute a pune în lucrare aceste povețe scoase din pățaniile de toate zilele.

Antraxul

(boala de splină, armurare, dalacul, carbon, talan).

Această boală se ivește la toate vitele, cal, bou, oaie, porc, căne, epure și la om*), afară însă de paseri cari se îmbolnăvesc mai greu.

Odată un animal molipsit de această boală, e aproape sigur că moare; uneori însă se poate să scape, așa d. e. dintre toate felurile de animale, măgarul și boul sunt mai tari ca calul, ear calul mai tare ca oaia, deci oile mor aproape toate, caii aproape toți, măgarii și boii mai scapă unii din ei.

Indată ce unul din animalele de mai sus s'a molipsit de dalac, se observă că deodată, ca din senin, animalul începe să tremure, se cam cocoșează, nu mai mănâncă, nici nu rumegă, începe să aibă semne de colici, se acopere de nădușală și e ici ferbinte,

*) Vezi art. „Buba rea“ la Medicul casei în Nr. 17, pg. 3.

colo rece, ochii se rotesc în cap, ear pelița ce căptușește pleoapele e roșie-vie și chiar cu niște pete mici mai închise; nările se lărgesc foarte mult și pelița mucoasă a nasului e asemenea roșie-vie, mai în urmă vînetă, răsufarea e deasă și grea, animalul stă cu gura căscată, scârție din dinți de durere; dacă se pune palma mînei în dreptul inimii (înapoia cotului stîng) se simte bătăile inimii pocnitoare; în urmă pîrul se sburlește, animalul se clatină, perde puterile, cade și răsufă greu; din gură îi curge o materie spumoasă, pelea se recește și mai ales urechile și picioarele, ochii se duc în fundul capului, pîrul din coamă și din coadă se smulge ușor și animalul moare. Observându-se animalul mort, se vede că și anusul e umflat și chiar puțin întors pe dos.

Corpul animalelor moarte de antrax se recește repede, se umflă, pîrul sbîrlit se rupe ușor, în țesătura de sub pele și chiar între fibrele musculare (firele cărnii) se observă o materie cleioasă galbenă închisă, sângele e colorat negru-vîscos ca pîcura, pătînd degetele, inima moale decolorată, splina se află mărită în volum, ficatul galben-închis, ear urina din beșica udului e turbure-roșietică.

Cele de mai sus au fost semnele obicinuite, însă se mai întemplantă ca să fie și altele. Așa uneori se arată cu un fel de furie ca la turbare, alte-ori se baligă și se pișe cu sânge și în fine de multe-ori pe corp es niște umflături care apoi, dacă animalul este să se vindece, dispar încetul cu încetul.

În sfîrșit toate semnele ce le-am spus mai sus, țin 3—4 ciasuri, cel mult 16—20 ciasuri și după care animalul moare cu siguranță, afară de cazuri mai fericite, când mai scapă unele animale și mai ales boii.

Causa acestei boale este un parazit microscopic, adică care nu se poate vedea decât cu sticlă măritoare, numit *Bacillus antracis*; el trece dela o vită la alta prin ajutorul nutrețului și a băturilor care conțin acest parazit și în acest cas se introduce prin gură în stomac. Putem deci zice cu siguranță că vitele noastre se molipsesc prin adăpatul vitelor în șanțuri, băltacuri, mocirle din jurul fântânilor precum și pășunatul în locurile unde mai înainte, chiar cu câți-va ani, au murit vite de boala asta, și care s'au că nu sau îngropat, sau că au fost scormonite și scoase de câni; afară de astea, peste cadavre a putut veni o ploaie care a înlesnit scurgerea zămurilor mai la vale și deci boala s'a putut duce și puțin mai departe de acele cadavre.

Se vedem ce este de făcut în asemenea cazuri? Aci ar fi asemenea mult de spus, dar cel mai bun lucru, este a se scoate vita sau vitele bolnave dintre cele sănătoase și a le ține într'un loc izolat; ear toate cele lalte vite nemolipsite, să fie mutate în alt grajd, sau la un loc de pășune mai înalt precum și a se schimba adăptoarea; să nu să ea sânge dela vitele bolnave nici să se taie pentru a se mânca carnea, căci e periculos pentru oameni; vitele moarte se vor iogropa adânc și cu piele cu tot.

În acelaș timp se va face declarație la primărie, ca să vie Veterinarul și care va mai lua și alte măsuri, va desinfecta grajdul. etc.

F O I Ț Ă

Toma Codreanul.

(Urmare și fine).

Nucșori și-a adus din târg dintr'o grădină domnească. La urmă s'a pus a număra câți merșori, câți perșori, câți perjuți, câți vișinei, câți cireși și câți nucșori a plantat. Numai de perji avea el trei sute de pomișori, eară nucșori erau la vre-o cincizeci. La urmă și-a plantat și poamă de viie. 1)

Norocul lui Toma Codreanul, că toamna era cam umedă, încât pomișorii s'au putut prinde ușor. Totuși Codrean se da adese printre pomișori, să vadă cum stau, pentru că se temea, ca să nu-i strice cumva epurii; se temea și de aceea, ca să nu dea o iarnă aspră și și-a și învățat nucșorii în paie. Iarna însă a fost moale și din pomișorii lui n'a degerat nici unul; nici epurii nu le-au făcut

1) Viță de viie.

Având în vedere că această boală trece ușor dela o vită la alta și poate omori turme întregi, nu ne este permis a ne împotrivi măsurilor ce iau autoritățile în astfel de casuri.

DIN LUME

Noul rege al Spaniei.

În prima zi de Rusalii st. n. Spania a căpătat un nou rege. În această zi a devenit adică maioren tinărul rege al Spaniei; Alfonso XIII, împlinind vârsta de 16 ani, s'a încoronat de rege, depunând jurământul pe constituție. Din privilegiul acesta Spaniolii au arangeat festivități, cari vor dura mai multe zile, între cari n'au putut lipsi petrecerile de predilecție ale lor: luptele cu taurii. Îndată după încoronare noul rege a dat amnestie parțială celor robiți. În contra încoronării a protestat pretendentul la tronul Spaniei Don Carlos, care petrece în Franța.

Pertractările de pace între Buri și Englezi.

De o lună și jumătate generalii Buri pertractează cu comandantul suprem al trupelor engleze asupra modalităților, sub cari să se încheie pacea între acestea două popoară. Până acum însă nu s'a ajuns la nici un rezultat, căci Buri persistă în pretensiunea lor fundamentală de a se asigura independența republicelor Transvaal și Oranje. În zilele trecute din nou s'a adunat

nimica, pentru-că Codreanul a fost pus ciuhe prin pregiurul pomișelului și pe lângă aceea mai umbla seriile printr'însul, de spăria epurii, dacă se arăta undeva câte unul prin apropiere.

Primăvara pe lângă «Bunavestire» se apucă Toma Codreanul la altoit pomișelul. Și-a căpătat mlădițe de soi bun și tot a oltoit, până-ce a gătit. Acest lucru l-a învățat el, când era în cătane în Boemia dela Cehi și știa bine rindul oltoitului. A avut noroc și cu oltoitul, pentru-că toți oltoii s'au prins. Printre pomișori a săpat apoi și a pus barabule ici și colo, unde lemnului celui tinăr îi place tare, dacă e săpat împrejurul lui.

Așa putea trage nădejde Toma Codreanul și de ceva păpușoieș, de ceva barabule, dară și pomișelul îi creștea, încât pe la mijlocul verii acum de departe se putea cunoaște, că pe ripa lui Toma se ridică o pădure întregă de lemn roditor.

A doua vară Toma Codreanul, văzând că pomișorii îi cresc frumos, încă mai cu luare aminte grija de dinșii.

capii Burilor în orașul Vereeniing, ca să se sfătuească asupra condițiilor de pace. E curios, că camera engleză a votat în timpul din urmă cu repoziciune speșele pentru continuarea războiului sudafrican, ca să documenteze Burilor, că Englezii, la cas, că Buri nu primesc condițiile, sunt pregătiți la continuarea energică a războiului.

Știri alarmante în Turcia.

Profesorul bulgar Mihoff a fost găsit ucis de un glonț în închisoarea dela Uuschiub având alături de el un revolver de gendarmi. În Albania se grămădesc mereu la trupe. La Zacuina au fost grave turburări zilele trecute.

Rusia.

Cu ocașiunea sitei președintelui Republicei franceze *Loubet* la Petersburg întreg orașul este splendid decorat. Consiliul municipal a împărțit cetățenilor gratis 50.000 steaguri franceze și rusești. Țarul și Țarevna, marele duce Alexius, alți mulți mari duci și ducese, prințul Montebello, ambasador francez, au plecat la Kronstadt (Rusia) în calea președintelui.

Deoarece portul Kronstadtului era încă plin de sloi, nu i-s'a permis nici unei singure corăbii să plece în calea flotei franceze. Esecție s'a făcut numai cu un singur vapor: acela al consiliului comunal, care întimpină pe președinte cu pâne și sare. Între cele două catarge ale vaporului s'au arborat două steaguri, unul iuresc ear altul francez, cu următoarea inscripție: Trăiască Franța! Orașul St. Petersburg.

A treia vară pe pomișorii de perji se vedea acum și câte o perjă.

A patra vară s'au și făcut atâtea perje, cât Toma a putut duce și la târg la vândut și să-și prindă câte o nevoie.

A cincelea și a șaselea an Toma vindea pela Săn-Petru cireșe și vișine, pela sântul Ilie mere și pere, ear' pela ziua crucii perje, mere și pere de eamnă, ba și nuci, și stringea la bănișori, de avea de bir și de a îmbrăcatului, ba și de câte o vițelușă.

În anul al șeptelea și-a cumpărat de pe pomișet chiar și o păreche de juncănași, încât să cunoștea, că are acum câte ceva pe lângă casă. Dară când au început încă și nucii a rodi, Toma numai avea nici o grijă.

Toma Codreanul și-a făcut acum casă bună, ear' în pomăt și un heleșteuas 1) de pește, pentru că era în coastă mai dela deal un șipoteț 2) tare bun, care numai săca, cât îi lumea; ba și-a făcut iucă și prisacă 3) cu

1) Pescărie.

2) Isvor.

3) Stupină.

O mare însuflețire s'au manifestat în țeara întreagă. Zeci de mii de notabilități au sosit în Petersburg de pretutindeni.

Ministrul de interne Plehwe, urmașul lui Sijjagin, a dat o circulară secretă, în care se ordonă ca la toate oficiile postale din Rusia să se deschidă și să se cetească toate scrisorile cari vin din străinătate și din Petersburg.

Balmaseff, asasinul ministrului de interne al Rusiei, Sijjagin, a fost executat la 17 Maiu n.

Advocatul poporului.

In casuri de prevaricațiune de hotar, dacă paguba trece peste 40 cor., sentența o aduce în comunele mari: judele comunal, notarul și un membru din antistia comunală; în comunele mici cu doi membri din antistia com. In afaceri cari trec peste 40 cor. până la 60 cor., judecă primpretorul, ear de-acolo în sus, judecătoria cercuală. In alte afaceri de hotar, cari nu se referă la categoria prevaricațiunilor, trebuie să ne adresăm protopretorului. In contra decisului obținut din partea acestuia, putem recura în termen de 15 zile. (Art. de lege XII din 1894 §. 102, 103, 117. Ord. min. de agr. din 17 Oct. 1894 nr. 48000 § 21).

Invățătorii ambulanti de stupărit, țin prelegeri practice din stupăritul rațional din când în când prin diferite părți ale țerii, relativ la construirea coșnițelor raționale și despre diferitele unelte practice ce sunt a se întrebuița în mod rațional la stupărit. Pentru informațiuni cu privire la procurarea uneltelor și produselor de stupărit [faguri, miere etc.] sau despre mijlocirea vên-

știubee de cele în patru muchii, cum vîzuse eară colo în Bohemia între Cehi. Peștele era de rîndul mîncării pentru casă, ear' pe miere și pe ceară lua la urmă și câte 300 fi. pe an.

Acum Toma Codreanu trecea în ochii sătenilor de om avut. El și era om avut, pentru-că cu timpul, cu munca lui, cu cruțarea lui și cu omenia lui și-a fost cumpărat și 10 fălci de loc de frunte colo pe șesul despre răsărit.

Acum unde să arăta Toma Codreanu, toți îi sărutau mâna și i-să închinau; i-se și cădea cinstea aceasta după puterea lui cea aleasă.

La Toma Codreanu fata cea mai mare era Mărioara și după dînsa să băteau feciorii care de care și cum să nu să bată dacă era cuminte, de treabă și tare rușinoasă; asta se vedea chiar de pe mersul ei. Dar' Toma căuta tare, după cine să-și dea fata.

Intr'o sară, cum era în casă numai Mărioara, mă-sa și Toma, zice tata:

zării acelor, ne putem adresa la dînsii cu toată încrederea. Numele acelor învățatori din diferitele districte se poate afla dela min. de agr. (Ord. min. de agr. din 1882 nr. 42463).

In casuri de roire a stupului, proprietarul poate urmări și prinde roiul chiar și din locul sau grădina altora [străină]. In cas că ar fi împedecat la aceasta, se va adresa antistiei comunale. Dacă roiul nu a fost căutat și prins din partea posesorului, în termen de 2 zile dela roire el devine proprietatea aceluia, în a cărui grădină etc. s'a asezat sau a aceluia, care l-a prins după 2 zile dela roire. (Art. de lege XII din 1894 §. 59).

Măcelarii cari cumpără vite din comune străine, sunt datorii a le anunța în termen de 12 ore antistiei comunale, precum a preda pasapoartele acelor spre păstrare, în fine mai sunt datorii a ținea vitele cumpărate chiar și la pășune separate de ale comunei timp de opt zile.

Zileri [ziuașii] nu plătesc dare după profesiunea (ocupațiunea) lor; dacă însă seduc autoritățile competente înscriindu-se numai ca zileri, deși pe lângă câștigul cu mâinile mai au și alt venit, dovedindu-se, vor fi pedepsiți. Pedepsa o dictează direcțiunea financiară. In contra decisului se poate recura la comisiunea adm. comitatensă în termen de 15 zile. [Art. de lege X din 1883 § 2 și 5].

Medicul casei.

Ingrijiri în cas de răniri. Ne putem răni întâmplător sau prin reaua voință a semenului nostru. Aici e vorba mai mult de casuri obicinuite de răniri, nu imediat periculoase, dar pe cari rea ingrijire le face să devie astfel. Și cum e zicătoarea, că dintr'un nimic răsare lucru mare, tot așa și dintr'o rană ușoară, dar neingrijită dela început, multe rele se pot naște. Pătimașul până să vie medicul, fără multă gândire, și bine face, se căsnește ca să oprească sângele. Sunt multiple mijloacele întrebuițate în asemenea

Mărioara, pe tine te întrebă și Nicolae feciorul lui Aftanas Hurjuiu, n'ai mere tu după dînsul?

Mărioara sa făcut numai cât roșie în față și a eșit pe ușă afară.

Eu așa cred, spune Toma femeiei Mărioara ar putea merge după Nicoiaie al lui Hurjuiu. El e băitan de treabă, știe și carte și-i unicul la tată seu; și cum cântă în biserică poate odată să ajungă și dascăl 1] în sat.

Și Mărioarei îi vinea la cale Nicolae al lui Hurjuiu, pentru-că era tecior într'adevăr chipeș 2); el era înalt, spătos și părul cel galben i-se lăsa tare frumos pe umere.

Eacă n'a trecut mult și s'a petrecut și nunta.

Așa și-a măritat Toma Codreanu și celelalte fete, dându-le zestre frumoasă; și-a însurat Toma Codreanu la urmă și băiatul, după ce a eșit din anii cătăniei.

1) Cântărețiu la biserică.

2) Fățos, plăcut.

casuri cunoscute din tată în fiu, dar cu toate-că opresc sângele, mai târziu au urmări rele, dacă nu periculoase pentru rană, fiindcă stau în contrazicere cu regulile igienice.

Cele mai întrebuițate mijloace la care se dedau sau le folosesc cei răniți sunt:

1. Cenușa, care nu lipsește din nici o casă. Aceasta nu tocmai oprește de fapt sângele, căci pentru un moment sângele într'adevăr se oprește de a mai curge, însă numai pentru-că cenușa amestecându-se cu el formează un fel de dop, care astupă lumina vinișoarelor. Mai târziu coaja sau dopul de cenușe amestecat cu sânge se deslipește și sângele începe a curge din nou. Cenușa conținând multă potasă (materie leșioasă) întărește rana și o face să se obrintească, așa că din o mică sgărietură la deget, se poate umfla mâna întreagă.

2. Sarea nu e bună pentru răni, căci ustură prea rău și tot ca și cenușa întărită prea mult rana,

3. Făina, ce e drept oprește sângele amestecându-se cu el, însă sub coaje nu poate împedeca formarea unui puroiu, care întârzie vindecarea ranei.

4. Iasca și cărpa arsă întrebuițate nu lasă rana să se vindece, căci se așează între buzele ei și le opreștea ca să se lipească.

5. Sunt încă două substanțe întrebuițate în popor pentru vindecarea rănilor mult mai periculoase decât cele amintite și adică:

Răzături de curea și pânză de paiangin. Cea dintăiu provine uneori dela animale moarte de boale molipsitoare și mulți microbi pot trăi încă în acea piele, cari otrăvindu-ne sângele pot da naștere la boala, la care nici nu ne-am gândit. Pânza de paiangin deși oprește sângele, conținând însă un venin, poate produce chiar moarte celui rănit, așezându-o pe rană.

(Va urma).

Copii și nepoții veneau acum adese la Toma în ospăție și moșneagul se bucura de dînsii. Ear' odată se scoală și grăiește la dînsii așa: Fății mei! Vedeți, eu am fost odată om tare serac; dară ripa asta, pomëtul ăsta m'a scos deasupra nevoiei. Colo sub stejarul cela din deal m'am rugat cu ochii scâlțați de lacrimi, ca D-zeu să binecuvînteze munca mea și D-zeu s'a îndurat și-a binecuvîntato, pentru-că acest pomët îmi aduna câte odată și la 500 fi. pe an; era așa, că vindeam câte odată și câte 50 de corete de perje și câte o sută de mii de nuci, atară de mere și de pere. Vedeți, și din o ripă ca asta omul poate avea folos bun, dacă nu doarme și dacă D-zeu îi dă binecuvîntarea sa.

Căutați, ca pe la casele voastre să aveți totdeauna pomët și prisăci; căci când te lasă pânea din câmp, poți resbate nevoia anului și numai cu prisaca și cu pomëtul.

Omeni buni, faceți așa, cum a făcut Toma Codreanu și va fi mai bine de voi.

(Deșteptarea.)

Ingrijirea animalelor domestice.

(Urmare și fine).

(Retipărirea interzisă).

Reproductorii masculini încă pot avea influență asupra avortului, întrucât ei produc numai astfel de feți, cari înainte de-a ajunge la maturitate în corpul mamei, mor, și prin urmare sunt avortați. Câte-odată avorturile se ivesc epidemic în unele grajduri sau chiar și în ținuturi întregi. Causile ce produc această epidemie nu sunt încă pe deplin lămurite. În tot cazul vitele care au avortat sau care voesc a avorta trebuie imediat îndepărtate din societatea celorlalte.

Fătul trebuie îngropat adânc în pământ, ear locul unde a stat vita bine desinfectat cu acid carbolic sau lapte de var.

Ivirea fătului se anunță prin slobozirea foalei; ugerul se umflă și se umple cu lapte, deasemenea părțile genitale se umflă și se lărgesc.

Scurt timp după aceasta vita e neliniștită și observăm că se îndeasă îndărăt. În timpul acesta se ivește fătul. Mai favorabil este când se ivește cu picioarele de dinainte și cu botul înainte sau cu ambele picioare dindărăt.

Când se ivește numai un picior de dinainte sau chiar și amândouă și capul este întors pe spate sau pe piept sau dacă fătul se ivește cu un picior dinainte și unul dindărăt deodată, fătutul devine imposibil fără ajutor. În astfel de cazuri este de lipsă ca fătul să fie împins îndărăt și cu ajutorul mânei, ce o introducem prin părțile genitale până în mitră, vom căuta a pune fătul în o pozițiune mai favorabilă. La această operațiune vom îngriji ca unghiile dela degete să fie tăiate și toată mâna va fi unsă cu untdelemn, ca să nu vătămăm pețițele mucoase ale mitrei. În multe cazuri când fătul este prea mare sau vaca prea slabă, fătutul se face prea încet. În acest fel de cazuri imediat ce se ivesc picioarele de dinainte ale fătului se leagă cu o trânghie (sfoară mai groasă) de care se trage cu îngrijire și potrivit cu momentele când mama are dureri, adecă când se îndeasă pentru a împinge fătul afară.

Odată cu nașterea fătului mațul buricului se rupe de sine sau în cas contrar trebuie rupt cu forța, însă ceva mai departe de corp.

Fătul încă ud se linge de cătră mamă-șă. Dacă ea refuză aceasta, fătul se presară cu ceva urueală sau sare, prin care se îndeamnă de a-și linge și usca fătul.

După-ce a prins ceva putere, fătul se scoală și caută a suga la uger.

Laptele acesta, care este cel dintâiu la mamă, trebuie negreșit lăsat fătului ca să-l sugă, deoarece el are însușiri purgative (curățitoare), care sunt foarte necesare pentru a-i curăți intestinalele de excrementele care s'au adunat în ele cât timp el a fost în corpul mamei.

Acest lapte prim se numește corastă (colostrum).

Nutrementul cel mai natural și prin urmare cel mai potrivit la început este laptele. *Durata alăptării* depinde dela scopul pentru care creștem vitele.

Mai puțin vom lăsa să sugă acelea, care sunt destinate pentru măcelărie și mai mult care voim a le ținea pentru prăsilă.

Înfărcatul se va face numai treptat și nu deodată, dedând vita tinăra încetul cu încetul a mânca din nutrețul vitelor bătrâne.

Corpul animalelor tinere având lipsă de multe materii plastice pentru dezvoltarea lor, vom îngriji cu deosebire, ca în timpul înfărcatului să le dăm un nutreț foarte bogat în materii nutritoare și care se pot mistui ușor.

Cât timp vita tinăra este încă în creștere, mai trebuie să ne îngrijim și de curățenia corpului și a-i da un adăpost potrivit în contra frigului și întimperiilor. În fine le vom procura ocaziune a face cât se poate de multă mișcare, pentru-ca sistemul osos și muscular să se desvoalte în mod normal. Aceasta vom observa-o cu deosebire la vitele de muncă.

Agrologia.

Pământul este baza agriculturii; fără pământ nu putem crește plante și fără ele nici animale. El nu este în tot locul de același fel; chiar pe o suprafață mai restrânsă observăm deosebiri.

Noi ca agricultori trebuie să-l studiam din toate punctele de vedere, ca astfel să fim în stare să judecăm ce fel de plante ar crește mai bine în el, dacă este necesitate a-i aduce vre-o îmbunătățire și prin ce mijloace. Toate acestea ne învață: *Agrologia*, despre care ne vom ocupa aci.

Formarea pământurilor agricole.

Sub cuvântul *pământ* înțelegem în agricultură numai stratul de deasupra al globului nostru terestru, până unde își înfig plantele rădăcinile lor.

La început globul nostru terestru a fost acoperit numai cu stânci de peatră. Ele s'au sfărîmat și descompus prin influența apei, a aerului, a căldurii, a rădăcinilor plantelor ce s'au ivit și prin alte influențe chimice. Sfărîmăturile de stânci amestecându-se cu plante și animale trecute în putre, au format terenurile sau pământurile *agricole*.

O parte din pământurile ce s'au format în cursul timpului au rămas pe stâncile de peatră, din care s'au făcut; o altă parte a fost transportată prin ape în locuri mai joase, formând un strat gros. Cele dintâiu se numesc *terenuri formate pe loc* și sunt prin urmare din descompozițiunea stâncilor care le servesc de fundament. Cele care au fost luate de ape și așezate în altă parte se numesc *terenuri de transport*. Dacă stâncile, pe care se află așezate asemenea terenuri au o suprafață orizontală, terenurile formate pe loc n'au adâncime mare, cu deosebire atunci, când n'au venit peste dinsele alte pământuri aduse de apă. În ele găsim adese-ori bucăți întregi din stânca din care s'au format.

Precum vedem, afară de terenurile formate pe loc mai avem și terenuri de transport, adecă acelea, care sunt for-

mate prin depunerea apelor. Ele sunt formate din diferite elemente ce se găsesc pe văi, unde curg râurile, care le-au transportat. Acolo, unde râurile curg cu repezeziune mare, ele depun petriș și nisip grăunțos, iar unde iuțala curențului se mai micșorează, depun mai întâiu nisipul mai mărunt și apoi argila.

Terenurile de transport sunt așezate în straturi care le putem foarte ușor distinge unul de altul. Căci ori de câte ori vin apele mari, depun pământ, astfel sunt atâtea straturi câte depuneri a făcut apa.

Apa trecând peste câmpuri și păduri, duce cu sine și rămășițe organice, care deasemenea se îngroapă în nămol, din această cauză toate terenurile de transport, cum sunt d. e. luncile, sunt din cele mai roditoare.

La început forma pământului a fost pe deasupra netedă. Munții și văile lipsiau.

Prin erupțiuni vulcanice din interiorul pământului s'a ridicat o parte din coaja pământului, formând o parte din munții noștri. Afară de acești munți ei s'au format și se formează încă și în ziua de astăzi prin ridicarea a mici părți de pământ. Această ridicare și scufundare merge însă atât de încet, încât în mii de ani abia se poate deosebi. Că această scufundare și ridicare a diferitelor părți de pământ, au avut într'adevăr loc, ne dovedește formațiunea diferitelor straturi de pământ, ce le găsim chiar în vârful unor munți, în care mai aflăm și rămășițele de animale, care trăesc numai în apă.

Noi știm că apele ocupă pe suprafața pământului nostru totdeauna locurile cele mai afunzi, prin urmare munții despre care vorbirăm a trebuit să fie odată baza sau fundul unei mări, din care s'au ridicat încetul cu încetul, rămânând uscat, pe când apa a luat locul mărilor de acuma.

Pământurile agricole care s'au format și s'au așezat sub influența apelor de odinioară și care au acoperit în formă de mare și țara noastră, se numesc pământuri de *diluviu* sau pământuri *diluviane*. Iar pământurile de transport care s'au format și se formează și în zilele noastre prin influența apelor actuale se numesc terenuri de *aluvion* sau *aluvion* sau și de *luncă*.

Ambele fiind formate prin influența apei, sunt stratificate. Grosimea straturilor variază însă dela un centimetru până la 50, 100 și chiar mai mulți metri.

Straturile diluviului ca și ale aluviului poate fi nășip, petriș, marnă, argilă sau un amestec din acestea.

Stâncile principale din care s'au format pământurile agricole.

Am văzut că pământurile agricole sunt produsul sfărâmării și descompoziției stâncilor de peatră, fiind amestecate cu părți de plante și animale trecute în putrejun.

Este de interes ca agricultorul să cunoască cele mai principale dintre aceste stânci, care sunt cele următoare:

Quarțul (cvartul, cremenea), este o peatră foarte dură, încât lovit cu un amnar dă scântei; culoarea este de regulă albă, cenușie, roșie, albastră etc.; două bucăți frecate una de alta produc un miros deosebit; singur nu se topește în foc, însă amestecat cu potasă se topește formând sticla. El se sfărâmă foarte cu greu, formând nășipul curat, care dă un pământ sterp.

Ortosa (Feldspatul) este o peatră foarte comună, ce se găsește în formă neregulată sau în formă regulată, adică în cristale.

Ortosa cristalizează în prisme cu fețe romboedrice; el este mai moale ca cvartul și se poate sgâria cu vârful unui cuțit.

Colorarea este de regulă roșietică și se descompune mai ușor ca cvartul, formând argilă, prin urmare dă un pământ fertil.

Petrile calcare (văroase) se pot cunoaște pe proprietatea ce au de a eferescea (a ferbe) dacă sunt tratate cu acide, precum oțet tare, zamă de lămâe, acid sulfuric etc. Fiind mai moale decât ortosa, el se descompune foarte ușor, dând naștere la un pământ ferbinte, de colorare albicioasă, în care plantele dispar mai cu seamă în lunile călduroase ale anului.

Gipsul. Samenă în multe privințe cu petrile calcare, se descompune destul de lesne, formând un pământ uscat.

În foarte rare cazuri găsim terenuri agricole formate dintr'o singură specie de peatră, cum le-am enumerat până acum. De regulă nici *petrile simple* nu se găsesc în stare curată, ca să formeze stânci și munți întregi, ci le aflăm mai cu seamă combinate una cu alta, formând ceea-ce numim *mineral compus*. Între mineralele compuse, care au contribuit și contribuiesc încă la formarea terenurilor agricole sunt următoarele:

Granitul. El se compune dintr'o amestecătură de cuarț, ortosă și mica (sarea pisice). Structura este granuloasă și particulele din care se compun sunt mai mari sau mai mici. Cu cât va predomina mai mult cuarțul el se descompune mai greu și va da naștere la un pământ sterp; pe când dacă în granit se află mai multă ortosă, pământul va fi mai argilos și mai fertil.

Mica se găsește în granit în formă de niște solzișori, cari lucesc ca argintul. Ea singură dă un pământ sterp, prin urmare cu cât va fi mai puțină mică în granit, cu atât mai bun va fi pământul format din el.

Gnaisul. Se compune ca și granitul din ortosă, cuarț și mică, însă se deosebește de acestea prin structura lui, care nu este granuloasă, ci lespezoasă sau stratificată.

În gnais aflăm mineralele din care se compune de regulă în bucăți mai mărunte de cât la granit, prin urmare se descompune mai greu de cât granitul. Ce privește pământul ce se formează din gnais, el este tot acela ca și cel de granit.

(Va urma).

DE TOT FELUL

Pentru curelari. Intreținerea hamurilor. Pentru a scoate necurătenia, hamurile trebuie să se spele cu o cârpă puțin muiată în apă și pe urmă să se ungă cu seu și untdelemn, ce s'a topit la foc, mai de multeori, până-ce a intrat bine în pele.

Unsoare impermeabilă pentru hamuri negre se poate prepara luând: vaselină 40 gr., ceară galbină 25 gr., lac pentru sculptură la mob. 15 gr., esență de terebentină 20 gr.; vaselina și ceara se topesc, pe de altă parte esența să fie încălzită într'un vas pus în altul cu apă și se toarnă pe urmă peste cele două topite.

Un chit (cleiu) pentru obiecte de zinc. Se pune cleiu obicinuit în apă rece și se lasă 12 ore, până-ce se umflă, apoi se toarnă apă pe el în o cantitate potrivită, se încălzește și se adaugă atâta var stîns pulverizat și bine cernut, și o mică cantitate de flori de sulfur [pucioasă], până se formează un chit de consistența (virtoșirea) dorită.

Cum se scot petele de rugină din pânză. Pete de rugină se scot din pânză, dacă se moaie locurile pătate într'o soluțiune din o parte de cianat de potasă, 500 părți apă și 1 parte de acid sulfuric concentrat; apoi pânza se spală de repețite-ori cu apă și petele care au devenit albastre (vinete) să moaie în soluțiune de carbonat de potasă și earăși să spală bine în apă curată.

Pentru tăbăcari [timari]. Intrebuințarea scoarței de salcie la tăbăcit. O mare cantitate de piei din Rusia sunt tăbăcite (argăsite) cu scoarță de salcie, care comunică pieilor niște calități cari le face să fie mult căutate. Mai sunt unele soiuri de piei, cari nu pot fi tăbăcite decât cu scoarță de salcie. În Rusia se întrebuințează în toți anii 7 milioane kilograme de scoarță de salcie la tăbăcitură pieilor de iuft. În Germania, Austro-Ungaria, Svedia și Danemarca, tăbăcitură pieilor cu scoarță de salcie ia proporțiuni din ce în ce mai mari pe fiecare an. Eată dar o ramură de industrie, care nu trebuie neglijată, și care cu timpul și la noi poate să devină profitabilă nu numai tăbăcitorilor de meserie, dar și agriculturului, care crește salcia.

Pentru tâmplari. Curățirea lemnului mobilelor. Lemnul mobilelor învechite se curăță dacă se freacă cu o flanelă muiată în soluțiunea următoare: 2 linguri de ulei, la care se adaugă o lingură de oțet și o jumătate lingură de terpenină.

DIVERSE

Sămënța de urzici prieste cailor. Economii din Danemarca [Dania] au obiceiul, că adună de pretutindenea sămënța de urzici, pe care o uscă și o pisează mărunt.

Făina astfel pregătită o dau cailor în amestec cu ovės, câte o lingură seara și alta dimineața. Urmând astfel, caii se îngreșe mai repede și părul lor capătă un lustru foarte frumos. Resultatul acestei din urmă se observă chiar după 2-3 zile.

Puterea insectelor. Aproape de necrezut este, câtă tărie desvoaltă insectele atât de mici. Pentru a statori această forță în mod exact Francezul Plato a inventat (plăsmuit) între altele o cărucioară ușoară, la care a înhamat un cărăbuș [gândac de Maiu]. Și ce să vezi! În proporție cu mărimea sa, gândacul s'a dovedit a fi de 23-ori și albina de 30-ori mai puternic ca un cal. Acesta nu poate trage decât $\frac{1}{7}$ din greutatea sa, în vreme-ce cărăbușul a tras 14 tovarăși și albina 30 de felul ei.

În grădina de pomi în luna aceasta cel mai însemnat lucru este plivitul, adecă smulgerea buruienilor netrebnice. Ca ocupațiune zilnică putem aminti aici: stîrpirea insectelor stricăcioase și a gândacilor de Maiu. Pe acestia îi scuturăm dimineața de timpuriu, îi strîngem și îi folosim ca nutremēt galițelor. Altoii tineri se leagă pe pari și vlăstarii sêlbateci îi curățim, pentru-ca să poată crește altoii. În timp secetos pomișorii transplantați și straturile de semințe trebuiesc udate negreșit. Acum e timpul cel mai potrivit de a sămēna frăgari [duzi] și straturile trebuiesc ținute în stare umedă până la răsărire.

În viie, dacă săpătura primă nu s'a efectuit, se nu o mai întârziem. Putem începe cu alesul, legatul și stropitul viiei contra peronosporei. Îngheturile târzii și bruma este temerea cea mai mare a viierilor, primejduindu-se prin aceasta viile. În contra acestora ar fi bine dacă s'ar uni proprietarii de vii și ar ridica grămezi de gunoie, burueni uscate, cu un cuvēt materii cari sunt bune pentru a face fum pe căile de printre vii și în casuri de lipsă dimineața de timpuriu să se aprindă făcēnd un fum mare, care împedecă încâtva primejdia contra brumatului.

Contra pđduchilor la oi și capre. Topiți la un loc camforă, floare de pucioasă și ceară; ungeți cu acest amestec animalele de trei-patru-ori și apoi spălați-le cu apă. Topirea se nu se facă pe foc deschis, căci materiile acestea iau ușor foc.

O mare catastrofă.

În dimineața de 8 Maiu n. orașul Saint-Pierre din insula Martinica (grupul Antilelor mici cu o suprafață de 988 klm. pătr. și 200.000 locuitori) a căzut victimă unei mari catastrofe.

Vulcanul Mont Pelée, înalt de 1350 m., face parte din lanțul de munți care străbate insula Martinica. El este împădurit până la vîrf și timp de cincizeci de ani a fost liniștit. În dimineața zilei de 8 Maiu însē, după o

jumătate de veac de amorfire, Mont Pelée ca un monstru colosal și cu o furie teribilă a erupt. Lava isbucnind din craterul de 150 metri diametru, s'a revărsat asupra orașului Saint Pierre și n câteva clipite a înmormēntat orașul și pe locuitorii lui sub cenușa de foc, care s'a descărcat asupra-i. S'au prăpădit toți cei 28 mii locuitori ai orașului, și alte 12 mii din localitățile de prin prejur. Cu totul așadar patruzeci de mii de oameni. Cei cari au încercat să fugă, au fost ajunși și îngropați de lava și cenușa arzătoare și de petri roșite de foc.

Vre-o 20 de corăbii, cari se aflau în frumosul port din Martinica, au căzut și ele victimă catastrofei. Cenușa înfocată cădea în mare la o distanță de zece mile de coastă. Din cauza aceasta vapoarele cari voiau să fugă, n'au putut să scape. Pe timpul catastrofei marea a avut un teribil reflux.

În fostul oraș nu se mai vęd acum decât ruine fumegānde și pământul se cutremurā cu sgomote teribile. În câteva puncte s'au deschis crepături, cari au înghițit părți întregi de oraș. Din toate lacurile insulei Martinica ies aburi nădușitori și întregul arhipelag al Antilelor e învălit de un nor enorm de fum. Rîurile s'au revărsat și au înecat toată partea de miază-noapte a insulei.

Afară de aceasta toți vulcanii din America-de-Nord și din America-centrală au început să erumpă. Vulcanul «Jona», care de 30 de ani părea stîns, a început acum să arunce vapori și fum. Locuitorii din împrejurimi fug.

Vulcanul «Souffrière» din St.-Vincent [insulă engleză] a făcut pustiiri tot așa ca «Mont Pelée». Orașul St.-Vincent a fost distrus și întreaga parte de Nord a insulei a fost nimicită. Victimile în insula aceasta (tot printre Antilele mici) trec peste 2000.

NOUȚĂȚI

P. T. restanțieri cu abonamentul pe quartalul expirat sunt rugați a trimite cât mai neîntârziat preful abonamentului, contrar vom fi siliți a sista expederea ziarului la adresele d-lor. Ultimul termen este 1 Iunie n. a. c.

— *Necrolog.* IOSIF MAXIM, profesor la școala reală gr.-or, română din Brașov s'a mutat la cele eterne, în urma unei scurte dar grele suferințe, împărțit fiind cu sfințele Taine, Mercuri în 1/14 Maiu 1902 la 3 ore dimineața, în anul al 55-lea al vieții și al 32-lea al funcțiunei sale de profesor.

Adresăm întristatei familii sincerile noastre condolențe.

Concertul Vladaia a avut loc în Orăștie Sâmbătă seara, în sala dela otel «Transilvania». Un public român distins a aplaudat atât pe cântăreață, cât și pe artistul dramatic Savu. Deasemeni au fost răsplătite cu a-

plause și cu buchete de flori d-na Corvin și d-șoara Glodariu (din Brașov), cari au dat artistei binevoitorul lor concurs. Au plăcut mult îndeosebi cântările naționale executate cu mult simț și artă de d-na Vladaia.

La concert au asistat nu numai Românii din oraș și jur, ci chiar din depărtări, de ex. dela Hațeg etc.

Manevrele din ăstan în Ungaria se vor ținea prin jumătatea a doua a lunii Septembrie pe teritoriul dintre Moravia și Carpații-mici. Vor lua parte la aceste manevre anume: Corpul II din Viena, al V-lea din Pojon și un al treilea corp de armată combinat din singuratiche trupe ale comandelor din alte teritorii. În cursul manevrelor M. Sa va avea locuința în Sasvár, lângă Szenicz (com. Nyitra).

Pe urma lui Kecskeny. Ziarele din Budapesta spun, că poliția maghiară n'a abzis încă de speranța să pună mâna pe Kecskeny, care a fugit cu cele 500.000 cor. ale capitalei. S'ar fi descoperit anume, că înainte cu vre-o 3 săptămâni a dispărut din Ungaria Péter Vincze, un bun prieten al lui Kecskeny, despre care se bănuște că s'a dus în America, fiind în legături cu marele hoț.

Târgul de lână din Mișcolț se va ținea anul acesta în 18 Iunie n.

Liferare. Din partea comandei distric-tuale honvezesti din Cluj se publică un anunț pentru liferare de ovės, fën, paie și lemne de foc. Terminul până în 3 Iunie n. Amënunte se pot afla în cancelaria camerei comerciale din Brașov.

Târgul de țeară din Timișoara se va ținea în zilele de 29 Maiu—2 Iunie. În urma boalei de gură și de unghii, ce grasează printre vitele cornute din Timișoara, este oprit la acest târg importul de vite cornute, oi și rimători și astfel se va ținea numai târg de cai, articoli economici, comerciali și industriali.

Carantină de rimători în comit. Caraș-Severin. Ministrul de interne austriac a oprit importul de rimători în Austria din cercul Caransebeșului, Reșiței și Timișului, al comitatului Caraș-Severin, din cauza boalei de rimători, ce bântue în acest comitat.

Ciuma racilor. Se raportează că racii din lacurile și bălțile Germaniei sufer de o boală numită ciuma racilor, care-i pustiește cumplit. Drul Eckstein dela universitatea din Eberswald, a primit însărcinare să facă cercetări bacterologice pentru a descoperi cauza epidemiei acesteia. Cercetări de natura aceasta s'au făcut, de altcum și în 1878, când ciuma pustiește aproape de tot racii din apusul Europei. Atunci Dr. Bruno Hofer din Munch a descoperit baccilul boalei, pe care l-a numit Pettis Astaci. În acel an boala a trecut și în Rusia, unde a pustit racii din Volga, Don, Nipru și afluenții acestor riuri.

Racii atacați de această boală se întorc pe spate, cõada li-se scurtează și mor în urma paralisiei de inimă, căpëtând o carapace roșie, ca și cum ar fi serviți la masă ferți.

Un mastodont uriaș (un animal antediluvian în forma elefantului nostru de astăzi) s'a găsit într'o viie din Oradea-mare. Scheletul petrificat al mastodontului are niște colți de 7 m. lungi. Înainte cu cinci ani s'a mai găsit tot aici un alt mastodont, care se păstrează actualmente în muzeul din Oradea. Acel de acum este mult mai mare. Până acum nu s'au găsit în Ungaria decât trei asemenea mastodonți.

„Convorbiri literare.” Nr. 5 are următorul cuprins: I. A Rădulescu: Din poeziile inedite ale lui Mihail Eminescu. A. Naum: Povestea vulpei, cântul XV. Nic. Iorga: Istoria lui Mihail-Viteazul. Înaintașii și vecinul lui Mihail-Vodă. Stefan Surdul, Alexandru cel rău. Avon. Mihail ajunge domn. G. B. Duică: Chestiuni de învățământ. Limba germană în gimnaziul român. T. G. Djuvara: Poesia lui Șerbănescu. Cu scriori și poezii inedite. I. Bianu: Actul de naștere al corpului advocaților în Țara-Românească la 1831. Il. Chendi: Samson L. Bodnărescu (notiță biografică).

Intrebări și răspunsuri.

Abonent nr. 807. Cu părere de rău trebuie să-ți comunicăm, că povestea d-tale nu o putem publica, nefiind potrivită pentru revista noastră.

Călindearul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. Samarincii ev. Ioan, c. 4, g. 4, v. 7.

Dum.	12 P. Epifanie	25 Urban
Luni	13 Cuv. Gliceria	26 Filip
Marti	14 Muc. Isidor	27 Ioan
Mercu.	15 P. Paxonie c. m.	28 Vilhelmus
Joi	16 P. Teodor sf.	29 (+) Joiea v.
Vineri	17 Ap. Andronic	30 Ferdinand
Sămb.	18 M. Teodot	31 Petronela.

Târgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 26 — 31 Maiu n.

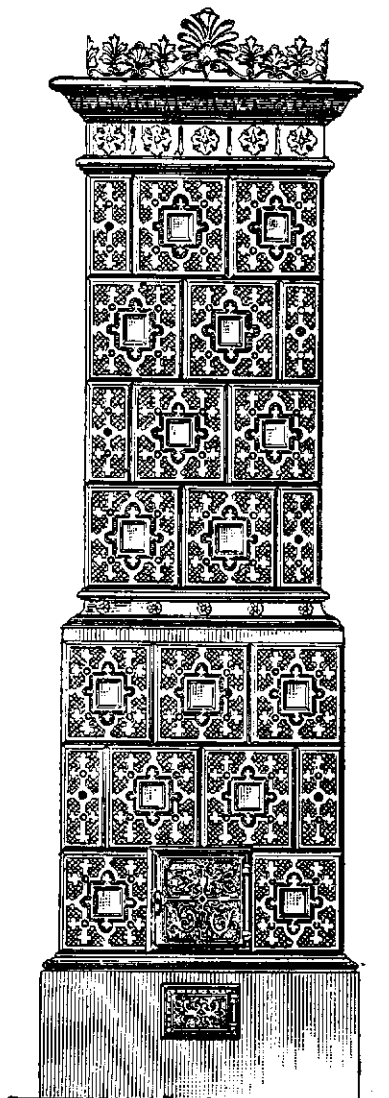
26. Cetatea de baltă. Eperieș. Eted. Mănăradea. Marpod.
27. Maroș-Kecse. Năsăud.
29. Șomcuta-mare. Timișoara.
30. Miheș. Sebeșul-săs. Zeteleaca.
31. Gioma. Monor.

Cursul pieții din Budapesta

— în 21 Maiu 1902 n. —

	per 50 kgr.
Grâu	cor. 8.70 până la 9.05
Săcară	7.05 „ „ 7.25
Cucuruz	4.90 „ „ 5.—
Ovės	6.70 „ „ 7.45
Mazere	— „ —
Fën	— „ —
Slănină	52.— „ „ 54.—
Untură	61.— „ „ —

Prim-colaborator: **Const. P. Baroianu.**
Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

Fără concurență!

Cahale, Sobe și
— mașini de bucătărie
de Teracotă (lut)

foarte fin lucrate, lucii ca de porțelan,
durabile ca oțelul, vinde efin
dela 50 coroane în sus

Fabrică de sobe de lut
din

Barul mare (p. u. Puj)

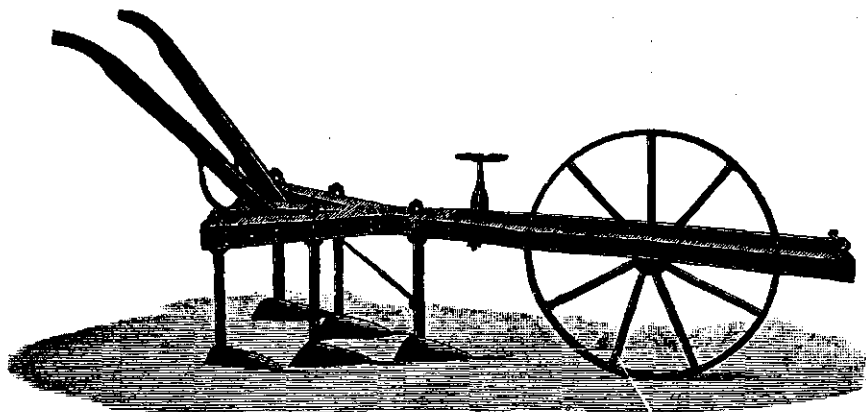
(66) în Transilvania 1—

Stefan Ioanovits,

Conducătorul fabricii.

Comande se pot adresa și la donnul
Ioan Lăzăroiu comerciant în **Orăștie** care
mijlocește și efectuarea lor.

Pentru P. I. Economi!
 Recomand pentru sămănăturile de primăvară
 cele mai bune și de mine introduse în țară cu bun succes

Mașini de săpat și întors cucuruzul cu 3 și 5 sape.

Afară de acestea recomand cele mai practice mașini de sămănat trifoiu și luernă, cu cari sămănând în șire deopotrivă, cruți foarte multă sămânță.

Andrieu Rieger

(47) 8—10

prima fabrică ardeleană de mașini agricole
 și turnătorie de fer în Sibiu.

Din cauza desființării unei economii sunt
 de vânzare

O mașină de secerat sistem M. Cormik în stare foarte bună, o trăsură puțin întrebuințată cu osii patent precum și alte reevisite economice.

(65) Preț potrivit. 1—3
 Adresa la administrația „*Bunul Econom*”.

Se aduce la cunoștința publică, că în
 (46) HUNEDOARA (PIAȚA-MARE) 6—
 în casele domnului *Eduard Toth* s'a deschis o

Tipografie,
 Librărie și cu un Deposit de tipărituri sub numele:

„**IDEAL**”

Institut tipografic în Hunedoara.

Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.

— Serviciu prompt. —

Executare cu acurateță și ieftină.

H. GRAEF

Librărie de cărți, note, hârtie și tot felul de reevisite de scris în Orăștie.

Își recomandă marele seu deposit de: Hârtie de cancelarie, epistole și tipar, Couverte, Cărți de contabilitate, de copiat și Notese, precum și tot felul de articli aparținători cancelariilor și școalelor.

Cassete elegante cu hârtie de epistole.
 Bogat asortiment de Albumuri pentru poezii și fotografii,
 (24) (cele mai potrivite cadouri.) 7—

Portrete Fotografii mărite până la înălțimea naturală
 „**VICTORIA**” lucrate artistic și elegant, cu prețuri moderate
 Prospecte la cerere stau la dispoziție.

Toate cărțile arătate, de ori unde și de ori-cine precum și piesele musicale și de artă, se pot procura prin mine cu prețul lor original.

„ARDELEANA”

instituit de credit și de economii societate pe acți.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c

Starea depunerilor: peste 2,000.000 c

Se primesc: Depuneri spre fructificare, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin postă se efectuează cu reîntoarcerea postei.

(48) 7—

Direcțiunea.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

Transilvania

8—52

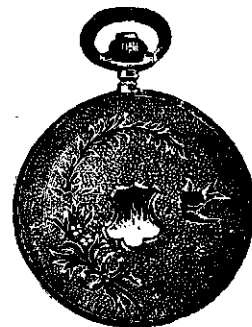
la

(39)

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3

(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, pedoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Se află de vânzare

Casa Wertheimiană

mare cu două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la
 Administrația „*Bunul Econom*”.

Nu există

Sămânțe agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

(52)

8—52